

د مامک کانی زانیناری: هه وو شا ند نو ی ئ فسا نی سه رب خیی ناو ند کانی بیرکرد نو ل جیهانی هاوچرخدا.. ئ کر م سه عید

سه رما یه، د نو زم یه کی د ند و ته ق ند ر
که یه بو یی ئ و ی هه ب ت تو ی بکات؟
هیچ شتهک که پی شته یه که ی دانا مرکه ند ته و،
جگه ل ته نکر دنی سامان و خوهن شتن.

شمشا ئه کانی ح ساری سه رما یه: له که یه نو یه که له پاشکه یه تی
په که ته یی دام زراو فیکریه به ر ژوازیه کان:

هه ردوو ئا بووریناسی مارکسیست په باران و په سویزی له کته بی
هاو به شیاندا به ناوی «سه رما یه قه رخکار» (۱۹۶۶)، ده سه ته واژه ی
خوازراوی «ئ و ی پار ی شمشا ئه دن ده دات، ئاواز که دیاری ده کات»
به کار ده نن؛ به م به سه ته تو ئه یه و له به رشیکردنی ئ و پاشکه یه تی
هه یه که ده زگا کانی اگه یان دن، دام زراو فیکری و
ئه کادیمیه کان له به ر ژ و و ندی چینی به ر ژوازی و سه رما یه قه رخکار
به ده سه ته و ده نا نه نن. ئ م شیکاریه ده سه له نه ت که ناو ند کانی
تو ئه یه و، ئه ژ نام گه ری، زانکه کان و دام زراو فیکریه کان له
که م گه ی سه رما یه داریدا، مه عریف و زانیاریه کانیان له فه زایه کی
سه رب خه یان به لای نه یه کی ئه خلاقی پاکدا به ره م نا ه نه نن؛ به کو
به رد وامی و کار کانیان به ستر او ته و به به خشی نه که مپانی
قه رخکار گه ور کان و ئ و پا پشته یه دارایه حکومیه که
که و توو ته ژ به رما نه کانی د و و ته سه رما یه داری و سه ربازیه و.

له واقعی کرداریدا، ز به ی نوخبه ی ئه شنبیر و دام زراو
فیکریه کان ده که ونه ژ به که فیه پار ی به ر ژوازیه و. به پشته ستن
به م بنچینه ئا بووریه، ئ و دوو تو ئه ر په یان وایه که «داخوازی
کاریگه ر» له بازای سه رما یه داریدا، سه ر نه جام داوای «خسته وویه کی
مه عریفی هاوئا له گه خه ی» ده کات؛ چونکه دام زراو دارایه کان

و ئو دام زراوانه له ئامرازی ئه شنگه ری و پلاندانی زانستیه و ده گه گه له ئامه ری به ره مه نهانی هه شیاریه ساخت و سه کردنی هه شیاریه به که مه، ئه مه ش ته وای سیستمی نه وده و ته به ره و له واری به ره ریته و وه رانکاری به مانا پا په و ده نهته، ته نیا له په ناو پاراستنی به ره ته وه نه دیه کانی سه رما یه دا.

له سیستم سه رما یه داریه دیموکراتیکه کانه، بوونی ئه شنبیران و ئه ژنامه نووسانی سه ره به خه (لیبراله کان، چاکسازیه وازان، یان داکه کیکارانیه مافه کانی مرهقه) که ئه خه له سیاسه ته کانی ده و ته ته کانیان ده گرن، وه که دیارده یه که به رده وام و ئاسایی سه یر ده کرته. به گوهره ی مه ته دی ئه بووری سیاسی مارکسیسته، ده سه ته سه رما یه داری مام سه له گه ئه مه ئه خه گرانه دا ناکاته له گه ی قه ده غه کردنی توند یان سه ینه وه ی جه سه ته یی سه استه وه وه، مه گه ره له حه ته ته ناوازه و فریاگوزاریه کانه نه به ته. له به ری ئه وه، ده سه ته ته پشته به میکانیزمه «نه رم و په که ته یی کانه» ده به سه ته به هه سه کردنی ئه مه ئه خه نه و به لایه نه کردنیان؛ ئه مه ش به هه ی جه نه ده کاره که وه یه:

١/ به خشینیه شه ره یه ته دیموکراتیه: ئه مه ئه شنبیره سه ره به خه یانه وه ئه و به به گه یه وایه که ده و ته ته سه رما یه داره کان په شه که شه ده که نه به سه لماندنی ئه وه ی که ئه وان «که مه گه ی ئازاد و فره خوازه». بوونی ئه خه گران له سیاسه ته باجه، ژینگه، یان سیاسه ته ده ره وه له ناو ئه ژنامه گه وره کانه، په سه وه ی له خه شه وونی سیاسی ده به خه ته ته سیستمه که و له ته مه ته دیکته ته ریته ده په ره نه ته.

٢/ زمانه وانیه ده نیایی (هه مه ژینی تووه یه): ئه خه ی ناده ژمنکارانه و ناده ژبه ره (ناسه سیالیسته) وه که میکانیزمه که به که مکردنه وه ی بارگرژی و تووه یی گشته کار ده کاته. چاکسازیه وازان داوای «به شترکردنی مه ره که کانی کایه که» ده که نه (وه که زیاده کردنی باجه له سه ره ده و مه نه ده کان یان تونده کردنه وه ی یاسا ژینگه یی کانه) به به ده سه ته ره کردنی که که سیستمه که که به ریته له «خاوه نداریه ته تابه ته و په یوه نه دیه کانی به ره مه نهانی سه رما یه داری». ئه مه ئه خه یه یارمه ته سه رما یه داری ده داته که سه وه ی خه سه است به کاته وه و له قه یرانه شه شه گه یی تونده کان به دوور به ته.

جه به جه کردنه مه یدانه یه کانی ناهه قه ناییه ته سه رما یه داری: جه نگه کانی وه و سه وه کان وه که نمونه:

«ده مامه کانی زانیاری» له جیهانی هاوچه ره خدا به شه وه یه که زه ق و ته قه نه ره ده رده که ون کاته که به یاره سه تراته یی کانی هه گه ره سه ندنی

جنگ هاوچرخهکان دخرنځ ژر لځکښوونکي ځنځی و زانستییو؛ وک مملاندی توندی نوان وووسیا و هاوپیمانی باکووری ئتتسی (نات) لځسږ گځځپانی ئکرانیا، پږسځندی سربازی و جیپللیکی نوان ویلایت یځکگرتووکانی ئمریکا و ئران ل ناوچای کځنداوی عررب، و ئو جځنگی کځسعوودی ل یمن دږی گرووی حوسیځکان سځکردایتی دځکات. کاتک لځژیکی پشت ئم مملاندیپان دځشکنرځت، وون دځبتو و کځدیاریځر ئابووریځکان و بږرځو وندیی جیپللیکیی بږرتځسکځکان، پانځری پځکها تیی یځکځم و استځوځی نوځبځ دارایی و دځسځاخواز باځدځستځکان ل هځردوو بږری دځندی جځنگځکان، ل کاتځکدا ئم بږیاران لک ب پځچوانی بږرځو وندییکانی چینی کځکار و توځر کځمځای تیی هځزارځکان، و تځنانت دږ ب کځرت بږرباواکانی بږروازی و بږرهځندر ل کځا و خزمځتگوزاریی مځدځنییځکان و بږروازی بځوک کځ لځر قورسیی ئابووری جځنگدا پان دځکځنځو. لځرځدا ئو دږای تیی پځکها تیی بږدیار دځکځوت کځ ساختځکاریی ئو «عځقځانیی تځ» اځدځماځت کځ ناوځندځکانی بیرکځدنځو (Think Tanks) بږروازی بانگځشی ب دځکځن؛ ئیا چ زانیاریی کځعځانیی گریمانځکراو ل پشتی بږیاری پږپځدانی ووبځوونځو دږی وووسیا و پووچځکځدنځوای تواناکانی ئکرانیادا هځی، ل کاتځکدا ئم بږاردځی ل ووی با بځتیو و بوو هځی وځرانکځدی پځکها تیی ئابووری ئوروو پا بځهځی پځانی هځځکانی گواستځوای گاز و نځوتی کځم تځچووی وووسی؟ ئم بږیاری کځ بوو هځی بازدانی تیږ و توند ل نرځکانی وزځدا، ل دږرځجامیځدا بوو هځی لاوازکځدی توانای پځشبځکځی بنځتیی پیشسازیی گځورځکانی ئوروو پا ل بږردځم گځشځندی ئابووری چیندا. ل هځمان چوارچځوځدا، عځقځانیی تی ستراتیږی ل هځوځکانی هځگیرسانځدی جځنگ یان چوونځ ناو ووبځوونځو وځیکی کراو ل گځځ ئراندا دځسځتځو، بځهځی ئو مځترسیی وځرانکځرانای کځ دځبنځ هځځش ب سږ ناوچای کځنداوی عررب بی وک شاځځگی سږکځی و سږچاوای بنځتیی وز ب ئابووری جیهان.

ئم ناءځقځانیی تځ زیاتر چ دځبتو و کاتک بږیاری جځنگی سعوودی ل یمن دځشکنرځت؛ ئیا چځند دځستکځوتی ئابووری ستراتیږی ل پشتی هځمځتکځی سږربازیو و هځی کځ سږرځجام بوو هځی بځمانجگرتنی دامځزراوکانی کځمپانیای زځبځاحی «ئارامکځ» و ژځرخانی پیشسازیی گځرنگی شانځینی سعوودی؟ ئمځش ل کاتځکدای کځ هیچ ئامانچ یان دځستکځوتیکی ئابووری خاوځن بځهای استځقینځ لو

سنوور جوگرافیا دا نییہ کہ لٹریچر کہ نثری حوسیہ کا نایہ، و قورسترین باج و تچووش تہ نیا کہ وتہ سر شانی مہد نیہ کان. ئم نمونہ زیندووانہ ئوہ پشتہ است دہ کہ نہوہ کہ (ئو مہ عریفہ یی لہ پشتی بہ یاردانی دہ سہ اتدارانن بہ ئو جہ نگہ گانہ، چہ ند پوچ و نائہ قہانیہ). ئو شتانہ ی ناوہ ندہ کانی بیرکردنہ و ی سہ رمایہ داری وک «ستراتیژی و عہ قہانیہ تی سیاسی» پہ و پاگہ ندہ ی بہ دہ کان، تہ نیا دہ مامکی ئایدیہ لہ ژین؛ کہ ئہ رکیان شاردنہ و ی سروشتی خہ کوژانہ ی سہ رمایہ داری درہ نگوہختہ (Late Capitalism)، کہ بہ شہوہ یہ کی غہ ریزی بہرہ و بہرہ ریت و وہرانکردنی بندہ ماکانی ژیانہ ہاوبہش پاہ پہوہ دہ نہت، تہ نیا بہ دہستہ بہرکردنی مانہ و ی کارتہ لہ کانی چہک، وزہ و ہہ ژموون، تہ نانہت ئہ گہر باجہ کہشی وہرانکاری ئاہووری گشتگیری کہ مہ گہکان بہت.

د مامک کانی زانیاړی له نوان ئېفسانې تېمومثراو یېوونی فوکېی و
 ځنې سېالیستیدا:

لہ چوارچہ لوئی هه وو شانندن ووی «ئەفسانەی کارایی عقیقانی»ی دام‌زراو فیکرییه سه رمایه دارییه کانداه، له ووی مه عریفیی وه ده بهتته په ویستییه که بچه نه ناو مملانه له گه ئه وه ته وانینه فلسه فیانه که هه وه یان داوه دیدگای جهگر وه به دژایه تی نهوان زانیاری وه هه ز دابه ژنه؛ له سه رووی هه مووشیان وه ته وانینی فهله سوفی فهقه نسی میشل فوککه سه بارته به «دژایه تی نهوان دهسه اته و زانیاری». ئەنگه ئه وه بر وه و باوه گهوره یی که ته وانینه فوکک یی که له ئەکادیمیا هاوچه ره کانداه دهسته ههناوه، په ویستییه ئه وه بسه پهنه که به خهرته ژهر چه قهی ته خدی سه سیالیستییه وه، به وه ونکردن وه ئه وه که چن ئهم په شنیاره — به په چه وانیه بانگ شه هه وه شهنر وه کانی خیه — به شدار ده بهت له به هه زکردنی دهخیه سه کردنی ئایدیه لهژی به او و پاساودانی دهسته وه ستانییه ئهم دام‌زراوه مه عریفیانه.

فوکہ خاؤنی دیدگاہ کی مایکرو-فیزیائی تھرموڈائنامکس پر وائیڈ
 ڈسکس بات ناؤند کی جیگر نیہ (کورت نابہتہ و لہ دہ و ہتات یان چینی
 باہادستدا****)، ہہ کو تہہہہ لہ ناو ہہ موو جومگہ کانی کہ مہہ گہہ دا
 چوہوہ تہہ خوارہ و، و لہ ووی پکھاتہ یہ و لہ گہہ گہی گوتار و
 زانیاریہ و شہ و دہ گرت۔ ہہہام ئم تہہ وانینہ دہ کہ وہ تہہ ناو
 لہ ٹریہ کی ئہ پیستہ مہ لہ ٹری توندہ و کاتک و و ہہ ووی توندی
 مادہ تہ دیا لہ کتیک و ئا ہووری سیاسی مارکیستی دہ ہہ تہ و:

پیکم / پچا و ا ن کرد ن و ای ه کار تپی پکھا ت پی (و تی نمو ن پی /

ئایدیالیستی (فوک): تەوانیندەکی فوک پەواندیی دیالکتیکی نەوان ژەرخان و سەرخان پەچەوانە داکاتەو؛ بەو پەیی مامەن گە زانیاری و گوتاردا داکات وەک قەوارگەلەکی سەربەخە داکە سەتەت لە ناخی خەیانەو بەرھەم دەھەنن. لە بەرامبەرەدا، ماددییەتی مەژووویی دەیسەلمەنەت کە دامەزراوە مەعریفییەکان و ناوەندەکانی بیرکردنەو (Think Tanks) دەسەتەت لە بەشاییەو دروست ناکەن، بەهەکو ئەو چینی کە کەنتەری ئامرازەکانی بەرھەمەنانی ماددی داکات (بەرژوویی قەرخار)، ھەر خەشی خاوەندارییەتی و بەهەو بەردنی ئامرازەکانی بەرھەمەنانی فیکری داکات. «داخوایی کاریگەر»ی سەرمايە، دیاریکەری جەوھەری سەرۆشتی «خستەووی مەعریفی»ی؛ بەی ئەو دەمەکانی زانیاری کە ئەم دامەزراوانە دەپەشن، فەزای ئازاد نین بە بەرھەمەنانی گوتار، بەهەکو ئامرازێ ئایدیەلەژین کە چەکار کراون بە دارایی بەرژوویی بە پاراستنی شەوایی بەرھەمەنانی ھەبوو.

دوو م/ ت مومژاویکردنی ململاندی چینای تی و بلای نکردنی ج لادی
پکها تی یی: فوک ل گگی پ رشوب اوکردنی چ مکی د س سات و
نیشاندانی بوی ک ل ه مووان و س رچا و د گرت و ب ی کسانی
ب س ر ن خ شخان د روونی کان، ب ندیخان کان و گوتار
ژان کاندا دابش بوو، پر س ی کی کو رکردنی ئایدی ل لژی پ ی و
د کات ک نا و ندی است قین ی ووب ووبوون و ون د کات. ئ م
پارچ پارچ کردن م عریفی، استی تا ک ی سیستمی
س رمای داری هاوچ رخ د شار ت و، ک تیدا د ساتی ز ردار و
ب یاری ستراتیژی ب ش واز کی ی کلاک ر و و ز ق ل د ستی د و تی
ب رژوازی و کار ت ل لانی چک و ن وتی ک مپانیا فر ن ت و کاندا ی.
ئ فسان ی ت مومژاویبوونی فوک یی ئ م نا و ند چینای تی ل
ب رپر سیار تی م ژووی ب ب ر ی د کات، و خذ د گ گ ت ب ت نیا
مان، یان جوو ی ف ووی و ش چ ق ق کی پ راو ی ک ه رگیز
ه ش ل ک ک کانی سیستم ک ناکات.

سەيىم/ دەستەواستانی لـ ۋوونکردنەوى بـربـريەت و جـنگـەکانى وز: نـوانىنى پـست- پـکھاتـخـوازى فوک نـا تـوانـت ۋوونکردنەوى يـکى زانستى بـ « نـاەقـانـيەتـى خـکوژانـ» و ئـپـراسـيەنـ جـنگـيە هاوچـرخـکان پـشکـش بکات کـ شايەتـى وـرانکاريى ۋـخـراوى سـرچاوىکانى وز و ژـرخانـ کـمـايـتيەکانـ. لـ کاتـکدا فوک جـنگـکان و تـکنـلـژياکان وک ئامرازى ۋـکـخستن و بـلايەنى زیندەيى (Bio-neutrality) دـبينەت، ئابوورىى سياسى مارکسيستى ئاشکراي دـکات کـ ئـم دـندەيى و هـمجـتـ سـربازيە هاوچـرخـ،

وٲٲا مداندوٲٲيكي زٲٲرملٲ و ٲٲتميميٲ بٲ قٲيرانى داكشاني ٲٲكها تيى و زيادبووني بٲرهٲمهٲناني سٲرمايٲ. وٲرانكاري بٲ بٲياركي «گوتاركي مٲعريفى ٲووت» ٲوونادات، بٲٲكو ياسا توندكاني جووٲٲي سٲرمايٲ ٲاي ٲٲوٲ دٲنٲت كٲ بٲدواى بازار و ٲٲٲٲوى نوى دابينكردي وزٲدا دٲگٲٲٲت.

چوارم/ گلاٲربوونوٲ بٲ ناو لٲواري نٲهٲليزم (ٲوچگٲرايى) و ٲانكردنوٲي ٲا بووني شٲگٲٲٲانٲ:

لٲٲيكي كٲي فوكٲ بٲرٲو ئاسٲيكي سياسي بٲستراو و ٲوچگٲرايبيكي ٲٲها كٲتايى دٲت؛ چونكٲ مادام هٲر زانياريٲك دٲسٲٲا تيكي نوٲ بٲرهٲم بهٲنٲت، و هٲر بٲرگريٲك تٲنيا ئٲٲٲٲيكي بٲت لٲ ناو تٲٲي هٲزدا، ئٲوا هٲر جووٲا نٲوٲيكي جٲماوٲري دٲبٲٲا كاركي بٲمانا و مٲحكووم دٲبٲت بٲ بٲرهٲمهٲناني وٲي سٲرٲٲٲي و سٲٲمكاري. ئٲم تٲٲوانينٲ لووتكٲي چٲسپاندي دٲخي «خٲوزٲاني سياسي» (ٲٲيشتن و قسٲكردن لٲ كاتي خٲودا) نيشان دٲدات؛ چونكٲ جٲماوٲر قٲنائٲت ٲٲدٲكات كٲ گٲٲٲانكاري ٲيشٲي بٲسوودٲ. بٲ ٲٲچٲوانٲي ئٲمٲوٲ، ٲٲخٲي ماركسيستي جٲخت لٲوٲ دٲكاتٲوٲ كٲ ٲا بووني شٲگٲٲٲانٲي ٲٲكخراو، كٲ چٲكدار بٲت بٲ هٲشيارى چيناٲتي و تيٲري زانستي، تواناي تٲكشكاندي ٲٲكها تٲ بٲرژوازيٲكاني هٲيٲ و دٲتوانٲت جٲگروٲيكي عٲقٲاني سٲسيالستي بونياد بنٲت كٲ كٲتايى بٲ چٲوساندنوٲي مرٲق لٲلاين مرٲقٲوٲ بهٲنٲت، لٲبرى خولانوٲ لٲ ناو بازنٲيكي بٲتاي گوتارٲ گريمانٲيٲيكاندا.

بٲهاي مٲٲٲديى ئٲم بٲشٲ بٲراوردكاريٲ لٲوٲدا كورت دٲبٲٲوٲ كٲ نيشاني دٲدات هٲٲاوساني چٲنداٲتيى دامٲزراوٲ فيكرٲيٲ سٲرمايٲداريٲكان و هاوكاتبووني ئٲمٲ لٲگٲٲ «گٲمٲٲي سٲراتيٲري و ناعٲقٲانيٲت» لٲ سياسٲتٲكاندا، مٲتٲٲٲكي ئٲسٲٲم نيٲ بٲ تٲگٲيشتن؛ بٲٲكو دٲرٲنجامكي سروشٲتي گٲٲٲاني زانياريٲ بٲ كاٲايكي ملكٲچى قٲرخكاري. هٲٲوشاندنوٲي ئٲفسانٲكاني تٲمومٲزاويبووني فوكٲيى، باٲخ دٲگٲٲٲٲٲٲوٲ بٲ ناوٲنديٲتيى ململانوٲي چيناٲتي، و بٲ خوٲنٲر ٲشٲٲاستى دٲكاتٲوٲ كٲ چوونٲدٲرٲوٲ لٲ لٲواري بٲربٲريٲتي هاوچٲرخ بٲ گٲشگيري لٲ ناو گوتارٲ ناٲوون و بٲقاٲٲكاندا جٲبٲجٲ نابٲت، بٲٲكو بٲ بشداريكردن لٲ ٲٲخستٲكي ماديى هٲشياردا دٲبٲت كٲ لٲ واقعي ژياودا ٲووبٲٲووي دٲسٲٲا تي سٲرمايٲ دٲبٲٲوٲ *****.

(ويژداني ئٲو ٲٲشٲبيري كٲ لٲ ٲٲوتي مٲژوو دابٲاوٲ، قيبلاٲنمايكي شكاوٲ كٲ ناتوانرٲت متمانٲي ٲٲ بكرٲت. مٲژوو ٲرسي هٲٲٲٲارديى كردووٲ بٲ بابٲٲكي ٲاديكاٲ و سادٲ كٲ هيچ شوٲنٲك بٲ گومان

ناھللللت و: یان پاراستنی سارمایداریی دند، یان بشداریکردن
لل شلشی سالیستیدا.) - (وړگړاوو لل دقئ "مرقایی تی ب
ووبازی" (۱۹۵۲) / جلف شالاسینسکی). ئم دمل وړگړاوانل دقئ
جلف شالاسینسکی، گورزلکی کوشند نشان ددن ب سړ ئفسانل
«شنبیرانی سربلخ» ی نادربړ و ناسلیالیست؛ چونک ب للژیکي
ماددی تی مژووی ئو پشته است دکاتو ک «بلای نیی فیکری» لل
سردمی قیران و بربریری تدا تیا و هم و خیانه تکی باب تی.
ئو شنبیری ک ه و ددات لل ناو استدا بوستت (للخند لل
سیاسه تکان دگرت ب ب دستکاریکردنی لگی سیستم ک)، خاولنی
«قیبل نمای کی شکاو»؛ چونک مژوو لل قئ ناغی هاوچرخي خیدا
هه بژاردن کی دووانی بلاو دسپندن ک هیچ سیدم کی نیی: یان
دبیت ددانل کی ترخانکراو ب پاراستنی بربریری تی
سارمایداریی هاوچرخ، یان خباتکارکی هشیار لل پناو شلشی
سالیستی و جگړو ی مری ع قانیدا.

یہ راویوں کا ن:

▪ دښت-واژې خوازراوی «ئو-ی پار-ی شمشا-ژن دښتات،
 ئاوان-ک د یاری د-کات» (Who pays the piper calls the tune)، ل لاپ- ۳ ی د-ق س-ن-ک ی کت-بی «س-رما-ی
 ق-رخکار» دا ها توو.

** میکا نیزم کا نی مام کو کردنی سیست مام برژوازیہ کان — کہ
 لاسر بنمائی دیموکراسی نو بنمائی تی (ہم بژاردن)
 دام زراون — لگ کو بن بنیران و بن نام نووسانی سر بر خدایا،
 لاستراتیژیہ کی کارکردنی دووانی پکھاتوو، کہ لاسنوان
 ہرکردنی ئایدیہ لڑی و و دہرنامی پکھاتہ یی نہرمدا
 ہاوسہ نگہ ادگرہت، سیستہ می سرمایہ داری لاسنگاوی
 ی کہ مدایا دوائ سرکوکردنی مادیہ استہ و خیان لاساوبردنی
 جہستہ یی ئہ پڑسیہ نی فیکریدا ناگہت، بن کو ئہ و فزا
 بن خدایانہ کہ ہن بن کاردہت بن برہمہ نامہ وای
 شرعیہ تہ سیاسییہ کی خہ؛ بن شہوہ ی کہ بوونی نوخبہ
 سر بر خدایان و کہ بن گہ ی کہ کی کارہ بن پوپاگہ نہ کردنی
 چہ مکہ کانہ «فرخوازی و کہ مہ گہ ی کراو» بن کاردہ ہنرہت، و
 تہ وانینہ چاکسازیکوازیہ کانیان دہ گہت بن پسوہ ی کہ
 دہ نیایہ (زمانہ وانہ ی کہ) پکھاتہ یی کہ تووہ یی کہ مہ ایہ تی
 ہہ دہت و سہ قفی داواکاریہ کانیش لاسچارچہ وای
 «ہم موارکردنی پاساکانہ کا پ کہ» دا کورت دہ کاتہ و، بن بن

دستکاریکردنی کرکۍ کی سیستمۍ ئا بووریۍ کۍ لۍ سۍ ر
خاونداریۍ تۍ تایبۍ دامۍ زراوۍ.

بۍ سام لۍ و چۍ رکۍ یۍ کۍ ئم ۍ خنۍ یۍ لۍ سۍ نوورۍ
ۍ گۍ پۍ دراوۍ کان دۍ پۍ ۍ و لۍ لۍ بشیکردنۍ ۍ گۍ
پۍ کها تۍ ییۍ کانی قۍ یرانۍ کانی سۍ رما یۍ یان کارتۍ لۍ کانی چۍ ک
و وزۍ نزیک دۍ بۍ وۍ، دۍ سۍ ات جبۍ خانۍ یۍ پارۍ زگاری
ناۍ استۍ و خۍ یۍ خۍ کارا دۍ کات. ئم میکانیزمانۍ شۍ خۍ یان لۍ
پۍ راوۍ زخستنی ئا بووری زۍ رۍ ملاۍ دۍ بینۍ وۍ لۍ گۍ
وشککردنی سۍ رچاوۍ کانی دارایی، و پۍ یۍ کردنی چاودۍ رۍ خودی
نۍ رم، سۍ رۍ ای گۍ مارۍ دانی بیرۍ کۍ ادیکاۍ کان لۍ گۍ
ئوۍ یۍ کۍ بۍ «پیشۍ سازی کۍ دۍ نگی» ناسراوۍ؛ بۍ جۍ رۍ کۍ
تۍ وانینۍ ۍ خنۍ یۍ قووۍ کان وۍ کۍ بیرۍ کۍ «پۍ راوۍ زی یان
نادروست و نادیدۍ یۍ» پۍ لۍ دۍ کرۍ بۍ لاواکردنی متمانۍ یۍ
کۍ مۍ یۍ تیان. لۍ و کاتا نۍ شدا کۍ قۍ یرانۍ جیۍ پۍ لۍ تیکیۍ کان
توند دۍ بن، ۍ نگۍ ئم دیموکراسیۍ ۍ کاریانۍ پاشۍ کشۍ بکۍ ن
بۍ ئامرازی تۍ تالیتری دۍ ماکدار بۍ یاسا، بۍ
ماندووکردنی دۍ نگۍ سۍ ربۍ خۍ کان بۍ شۍ یۍ دادوۍ ری یان گوشاری
کارگۍ یۍ، ئمۍ شۍ ئوۍ پشتۍ است دۍ کاتا وۍ کۍ پۍ راوۍ زی نازادی
فیکری لۍ ژینگۍ یۍ بۍ رزوایدا لۍ ووی با بۍ تیۍ وۍ بۍ ندۍ
بۍ وۍ یۍ کۍ نۍ بۍ هۍ شۍ بۍ سۍ رۍ وۍ کانی کۍ کردنی
سۍ رما یۍ و سۍ قامگیری سۍ رخی سیستمۍ می فۍ رمانۍ وۍ.

*** ئم بۍ شۍ یۍ گوتارۍ کۍ (ۍ خنۍ لۍ تۍ وانینی فوکۍ بۍ
دۍ سۍ ات)، وۍ رگۍ انی بۍ شۍ کۍ لۍ گوتارۍ کۍ بۍ ناوی (ۍ وانگۍ یۍ
مارکس بۍ دۍ سۍ ات — وۍ مۍ کۍ بۍ گوتارۍ ۍ خنۍ ییۍ کانی
گۍ قاری هۍ ند) کۍ لۍ گۍ قاری (بیری نوۍ / ۱۹۸۸) دا
بۍ اوکراوۍ تۍ وۍ، لۍ گۍ ئۍ نجامدانی هۍ موارکردن و زیادکاری
تۍ یدا.

**** دۍ وۍ ات لۍ نۍ وان مۍ عریفۍ و بۍ رزۍ وۍ ندی ئا بووریدا:
هۍ ندۍ کۍ لۍ نووسۍ ران تۍ وانینۍ کۍ فوکۍ دووبارۍ دۍ کۍ نۍ وۍ کۍ
دۍ ات (دۍ سۍ ات لۍ سۍ رۍ بنۍ مای مۍ عریفۍ بونیاد نراوۍ). ئم
تۍ وانینۍ خۍ یۍ لۍ خۍ یدا شتۍ کی نوۍ نیۍ، بۍ کو نووسۍ رانی
سۍ ردۍ می ۍ شنگۍ ری و لۍ دواۍ ئۍ وانیش هیگۍ، بۍ مۍ شۍ وازۍ
دایانۍ شتووۍ: (پۍ ویستۍ دۍ وۍ ات لۍ سۍ رۍ بنۍ مای عۍ قۍ
دابمۍ زرت). هۍ موارکردنی دۍ شتنی ئم تۍ وانینۍ نایکاتۍ
شتۍ کی نوۍ. ئم تۍ وانینۍ خۍ یۍ لۍ خۍ یدا ناتۍ واوۍ، و
نوۍ نۍ رایۍ تۍ دیدگا یۍ کی لیبراۍ نانۍ دۍ کات بۍ دۍ وۍ ات. لۍ
واقعیدا، دۍ وۍ تی سۍ رما یۍ داران لۍ سۍ رۍ بنۍ مای پاراستنی

بـرژوآ و نډی ئا بووری چینی بـرژوازی بونیاد نراو. د و و تی
 سـرمایـه داران خا و نی دوو فـرمان و ئـرکـه:
 د و و ت خا و نی چـنډین د زگای بیر کراتیـه کـه تـیدا چـنډین
 د سـت لـه پـسپـان و شار زایان کار د کـن بـه کـختنی
 کـم مـگـه بـگـوړی بـرژوآ و نډی کانی چینی بـرژوازی؛ و ا تا
 د و و ت لـه یـک لـه و و کانیـدا د سـت یـکی کارگـوړی لـه
 خـزمـت چینی خا و ن سـرمایـه کـاندا. هـرو هـا د و و ت لـه و و کـی
 تـریـدا هـزکـی زـردار و زـیر: چـونکـه خا و نی د زگای
 توندوتیزید [و ک پـلیس و سوپا] کـه کـم مـگـه بـه زـبری هـز
 ملکـچی و یاسا ئا بووری و سیاسیان د کات کـه لـه خـزمـت
 چینی سـرمایـه دارانـدا یـه.

هیگـه پـی و ابوو کـه "و سـتگـی کـتایی مـژوو بریتیـه لـه
 ئازادی، و بـرجـسـتـبوونی ا سـتـقینـی ئـم ئازادیـش
 د و و ت"، هـر لـه بـر ئـمـش بـوو کـه هیگـه بـرگریـی لـه
 دامـزاندنی "د و و تی حـق" د کـرد کـه تـیدا عـقـی هـا
 بـرجـسـتـه د بـت. بـمـام مارکـس پـی و ابوو کـه "مـر قایـتی
 ئازادی ا سـتـقینـه بـه خـیـو نـابینـت مادام د و و ت بوونی
 هـبـت، چـونکـه د و و ت ئامراز کـه بـه د سـمـات، و د سـمـات
 سیاسی تـنیا هـزکـی کـخراوی چینـکـه بـه چـوسانـدن و و ی
 چینـکی تر، و د سـمـات جـبـجـکردنی د و و تی مـدـرن تـنیا
 لـژنـی کی کارگـوړی هـا و بـش بـه بـو و بردنی کاروباری گشتی
 تـواوی چینی بـرژوازی" - مارکـس / ئایدیـلـژیای ئـمانی.

 خـنـکـانی سـیالیـسـتـکان لـه فـکـه بـه کورتی: دیدگای
 مارکسیستی پـیـوا یـه چـمکـی "د سـمـات و زانیاری" لای میشل
 فوکـه، لـه بـری ئـو و ی ا سـتیـکان وون بکا تـو، د بـت هـی
 شاردن و ی سـرچا و ی ا سـتـقینـی د سـمـات. تـو و ر
 سـر کـیـکانی خـنـکان لـه فوکـه بـم شـو و یـن:
 ۱ / تـکر د ن و ی چـمکـی "د سـمـات تی شل و ناوند ز":
 میشل فوکـه پـیـوا یـه کـه د سـمـات لـه د سـتی قـوار یـکی
 دیاریکراو یان چینـکی کـم مـایـتـیدا چـه نـبو و تـو، بـمـکو
 و ک تـو و شل و بـاو لـه ناو تـواوی زمان، دامـزرا و کان و
 پـیـو نډیـه ژانـکانـدا بوونی هـیـه.

وانگـی سـیالیـسـتی بـه د سـمـات ئـم تـوانینـه فـلسـفیـه
 د د کات و و پـیـوا یـه کـه فوکـه بـم کار چاوی مـر ق لـه ئاست
 ناو نډی سـر کـی و د نډی د سـمـات کـوړ د کات. لای

سہ سیالیست کان، دس سات با خاوان نیی، بی کو ناو ند کی
مادی وونی ہا یہ کہ ئویش "سہ رما یہی قہ رخکار و چینی
بہر ژوازی" — کہ ہہ موو شتہک بہ بہر ژو وندی خہ ئا است
دہات.

۲. با لادستی دارایی مادی بـ سـ ر دـ سـ اتی گوتاردا:
کاتـ ک فوکـ جـ خت لـ و دـ کاتـ و ک زانیاری و گوتار خـ یان
دـ سـ ات دروست دـ کـ نـ و، سـ سیالیستـ کان هاوکـ شـ کـ پـ چـ وانـ
دـ کـ نـ و دـ یـ نـ و سـ ر بـ نـ ما مادی و ئا بووریـ کـ:
“ئـ وـ ی پارـ ی شمشاـ ژـ ن دـ دات، ئاوازـ کـ دیاری دـ کاتـ”-
سـ سیالیستـ کان ئاـ ماژـ بـ و دـ کـ ن کـ ناوـ نـ دـ کانی
بیرکردنـ و توـ ژینـ و (Think Tanks) خاـ وـ ن دـ سـ اتـ کی
مـ عریفی سـ ر بـ خـ نین، بـ کـ کو ئـ وان لـ ووی پـ کـ هاتـ یی و
مادیـ و بـ تـ واوی بـ سـ تراونـ تـ و بـ خاـ وـ نانی سـ رما یـ و.
پـ شینی داتا کان بـ بـ رگی “زانستی و بـ لایـ ن”، تـ نیا
دـ مامکـ کی ئایدیـ لـ ژییـ بـ شـ رعیدـ تدان بـ و سیاسـ تانـ ی
خزمت بـ کـ کـ کـ کردنی سـ رما یـ دـ کـ ن.
۳. ئامرازی شارندنـ و ی ململانـ ی چینی:

▪ فوکس په یو نډیې کې مایه تیږه کانی کور تکر دوو ته و لټل نیا
“په یو نډیې کانی هـز”ی بچووک (Micro-politics). لټل
برامبه ردا ، سه سیالیت کان نیشانی ددن کې زمانى ئه کاډیمى
و تل کنډکراتى ئا زى ئم ناو ندان، تل نیا نامراز کن بل
شاردن وئ “چه وساندن وئ ئابوورى و ململانى است قینى
چینا پتې.”